

SAĐLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ/YÜKSEK LİSANS

*DOĞUM VE KADIN HASTALIKLARI
HEMŞİRELİĞİ II DERSİ*

Dr. Öğr. Üyesi Nazlı BALTAÇI, Elif AVKAN

Yaygın Üreme Sistemi Enfeksiyonlarında Kadının Hemşirelik Bakımı

DOĞUM VE KADIN HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ II DERSİ

12. Hafta

İÇERİK

- **GİRİŞ**
- **VAJİNAL SEKRESYONUN YAPISININ DEĞİŞTİĞİ DURUMLAR**
- **ÜREME SİSTEMİ ENFEKSİYONLARI**
  - Üreme Sistemi Enfeksiyonunda Belirti Bulgular
  - Üreme sistemi enfeksiyonlarını hazırlayıcı faktörler
  - Üreme Sistemi Enfeksiyonlarında Hemşirelik Yaklaşımı
- **CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLAR**
  - Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar Yönünden Risk Altında Olan Kişiler
  - Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlarda Hemşirelik Yaklaşımı
- **ÜST ÜREME SİSTEMİ ENFEKSİYONU (PELVİK İNFLAMATORY DİSEASE-PID)**
  - Pelvik İnflamatuar Hastalıkta Risk Faktörleri
  - Pelvik İnflamatuar Hastalıkta Belirti ve Bulgular
  - Pelvik İnflamatuar Hastalıkta Hemşirelik Yaklaşımı

ÖĞRENME HEDEFLERİ

- Vajinal sekresyonun normal yapısını tanımlayabilme ve değiştiği durumları açıklayabilme
- Üreme sistemi enfeksiyonlarını ve belirti bulgularını tanımlayabilme
- Üreme sistemi enfeksiyonlarına hazırlayıcı faktörleri tartışabilme
- Üreme sistemi enfeksiyonunda hemşirelik yaklaşımını tartışabilme
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları tanımlayabilme ve risk faktörlerini tartışabilme
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlarda hemşirelik yaklaşımını tartışabilme
- Üst üreme sistemi enfeksiyonunu (PID) tanımlayabilme ve risk faktörlerini tartışabilme
- Pelvik inflamatuvar hastalıkta belirti ve bulguları tanımlayabilme
- Pelvik inflamatuvar hastalıkta hemşirelik yaklaşımını tartışabilme

GİRİŞ

Üreme sisteminin yapısını oluşturan savunma mekanizmalarının mikroorganizmalar tarafından bozulması sonucu üreme sistemi enfeksiyonları (ÜSE) oluşur. ÜSE veya genital yol enfeksiyonları (GYE) dış-ıç üreme organlarında ortaya çıkabilir.

(Taşkın, 2002; Özgüvenen, 2001; Şirin ve Kavlak, 2008)

Normal vajinal akıntının özellikleri;

- Kokusuz,
- Berrak ya da beyaz renkli,
- Akışkan,
- Homojen,
- Asidik (pH 3,8-4,2)'tir.

(Taşkın ve Işık Koç, 2016)

Vajinal Sekresyonun Yapısının Değiştiği Durumlar

- Ovulasyon ve menstruasyon öncesi
- Gebelik
- Cinsel ilişki sırasında
- Oral kontraseptif kullanımı
- Menarş öncesi
- Menopoz dönemi

(Acarken, 2016; Uslu ve Cevrioğlu, 2017; Yazıcı ve Çuvadar, 2019)

ÜREME SİSTEMİ ENFEKSİYONLARI

- Vulvitis
- Bartholinitis
- Servisitisi
- Vajinitisi
- Kontakt vajinitisi
- Bakteriyel vajinozis
- Trikomonas vajinitisi
- Monilyal vajinitisi (kandida albikans)
- Atrofik vajinitisi

Üreme Sistemi Enfeksiyonlarında Belirti ve Bulgular

- Kaşıntı
- Ağrı
- Yanma
- Disparoni
- Bol pürülan akıntı
- Kızarıklık ve ödem
- Ülserasyon
- Hassasiyet ve şişkinlik

(Taşkın ve Işık Koç, 2016)

Üreme Sistemi Enfeksiyonlarını Hazırlayıcı Faktörler

- Uzun süren steroid ya da antibiyotik tedavisi
- Diyabet
- Uzun süreli ve yoğun yaşanan stres
- Gebelik ya da postmenopozal dönem
- Çok eşlilik
- Aşırı doğurganlık
- Uygun olmayan koşullarda doğum
- Düşük sosyoekonomik düzey

(Taşkın ve Işık Koç, 2016)

Üreme Sistemi Enfeksiyonlarında Hemşirelik Yaklaşımı

- Ağrı yönetimi
- Enfeksiyon yönetimi
- Doku bütünlüğünün korunması
- Öz bakımın sürdürülmesi
- Sağlıklı cinsel aktivitenin sürdürülmesini sağlama
- Bilgi düzeyini güçlendirme

CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLAR

Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar (CYBE) genellikle korunmasız cinsel ilişki ile bulaşan aynı zamanda cinsel organlarda akıntı, yara ve/veya siğil gibi semptomlar gösteren fakat sıklıkla hiçbir belirti ve bulgu vermeksizin seyreden bir grup enfeksiyonlardır.

(Altan, 2008)

Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar Yönünden Risk Altında Olan Kişiler

- Birden fazla kişiyle, korunmasız cinsel ilişkiye girenler
- Kendinde veya cinsel partnerinde CYBE öyküsü olanlar
- Alkol ve uyuşturucu kullananlar
- Manikür, pedikür aletleri ve jilet gibi eşyaları ortak kullananlar
- Sünnnet, akupunktur, epilasyon, piercing, dövme yaptırırken kontamine alet kullanan kişiler
- Diş tedavisi sırasında steril alet kullanılmayan kişiler
- Kan ve kan ürünleri nakli yapılar kişiler

(Taşkın ve Işık Koç, 2016)

Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar

- Sifiliz
- Gonore
- Klamidya
- Trikomonas vajinitis
- AIDS
- Viral hepatit
- Genital Herpes
- Human papilloma virüs
(HPV) enfeksiyonu

Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlarda Hemşirelik Yaklaşımı

- Korku ve anksiyetenin giderilmesi
- Doku bütünlüğünü sağlamak
- Sağlıklı cinsel aktivitenin sürdürülmesini sağlamak
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara yönelik bilgi eksikliğini gidermek
- Güçsüzlük ve sosyal izolasyonu önlemek

(Taşkın ve Işık Koç, 2016)

ÜST ÜREME SİSTEMİ ENFEKSİYONU PELVİSİN İNFLAMATUAR HASTALIĞI (PID)

PID serviksten peritoneal kaviteye kadar birçok organın (endoservisit, endometritis, salpenjit, peritonit) akut inflamatuvar infeksiyonudur.

(Healey ve Quinn, 2010; Soper, 2010)

Pelvik İnflamatuvar Hastalıkta Risk Faktörleri

- 25 yaş altında olma
- Çoğul ya da semptomatik cinsel eşe sahip olma
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyona sahip olma
- RİA takılırken aseptik koşullara uymama ve/veya kötü kullanım koşulları
- Vajinal duş
- Sigara kullanımı

Pelvik İnflamatuvar Hastalıkta Belirti ve Bulgular

- Abdominal ve pelvik ağrı
- Ateş
- Bimanuel muayenede serviks, uterus ve/veya adnekslerde hassasiyet
- Kokulu mukopürülan vajinal akıntı
- Abdominal muayenede hassasiyet ve rebound
- Düzensiz kanama
- Disparoni
- Sindirim sistemi belirtileri (bulantı, kusma)
- Üriner sistem belirtileri (sık ve ağrılı idrar)

(Taşkın ve Işık Koç, 2016)

Pelvik İnflamatuvar Hastalıkta Hemşirelik Yaklaşımı

- Ağrının kontrolü
- Enfeksiyonun kontrolü
- Öz bakımı güçlendirme
- Dengeli beslenmenin sürdürülmesi
- Psikososyal destek
- Bilgi düzeyini güçlendirme

KAYNAKLAR

- Acarken T. Vajinal Flora Bozukluğu ve Vajinit. Journal of Complementary Medicine, Regulation and Neural Therapy , 2016; 10(2), 8-12.
- Altan P. Ankara Genelevinde Çalışan Seks İşçilerinin Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar ve HIV/AIDS Korunma Yolları Konusunda Bilgi, Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans. Ankara: Gazi Üniversitesi; 2008
- Healey PR, Quinn D. Imaging pelvic inflammatory disease. Ultrasound 2010; 18: 119-124. <http://dx.doi.org/10.1258/ult.2010.010025>
- Özgüvenen TF. Vajinit, Servisit, Pelvik İnflamatuvar Hastalık, Tuboovariyan Apse. T Klin J Gynecol Obst, 2001; 11.
- Soper DE. Pelvic inflammatory disease. Obstet and Gynecol 2010; 116: 419-428. <http://dx.doi.org/10.1097/AOG.0b013e3181e92c54> PMID:20664404
- Şirin A, Kavlak O. Kadın Sağlığı, Bedray Basın Yayıncılık LTD.ŞTİ., İstanbul, 2008.
- Taşkın L. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VIII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara; 2002.
- Taşkın L. Işık Koç G. Üreme sistemi enfeksiyonları. Coşkun AM. Editör. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı. 2. Baskı, İstanbul, Koç Üniversitesi Yayınları. 2016; 447-462.
- Uslu YH, Cevrioğlu AS. Kadın Üreme Sistemi Mikrobiyotası. J Biotechnol and Strategic Health Res. 1 (Special issue), 2017; 95-103.

TEŐEKKÜR EDERİM

